

368

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. Μουσ. II, 68/1970

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

✱

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Δεκ. 1968 / Άνοιξη 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- β) της Μ³ Αφας, ὁ πρ. ἐκ. Βαδινά: Κεφ. 110. Δ

ΠΑΡΚΥΣ,
ΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ

- Υπάρχουν αυτές χωριστά ή εγγλλάσσονται κατά χρονικά διαστήματα ; Ε.ν.η. β.β.α.σ.α.υ.ζο.

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφότερας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *οἱ κάτοικοι ἡ δ. χ. ο. δ. οὐν*

μετὰ τὴν γεωργίαν κτηνοτροφίαν καὶ μετὰ τὴν δ. κ. ο. δ. οὐν

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *οἱ τεχνῖται ἡ δ. χ. ο. δ. οὐν το καὶ μετὰ τὴν γεωργίαν*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μετ' ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Δέν ὑπάρχουν γαιοκτήμονες (τσιφλικοὶ καὶ οἱ)

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ;

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. δια τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν πρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; *ἔχρησιμ. οὐν το καὶ ἐργάται ἀπ' τοῦ ἴδιου χωρίου καὶ ἦσαν ἀνδρες ἡμερομισθίαν*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *ἔχρησιμ. οὐν το δ. ο. δ. οὐν το ἡ δ. ο. δ. οὐν το προήρχοντο ἀπ' τοῦ ἴδιου χωρίου*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *ἔχρησιμ. οὐν το χωρίου*

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;....

..τὰ χωράφια ἐλιπαίνοντο με κόπρον
..ζώων.. καὶ με τὸ κάψιμο τῆς καλά-
..μίας.....

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ..6.0... 1946... ἔχεν ετο χημ. λιπα-

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ..Ἀπὸ τοῦ... ἔτους 1925
..καὶ ἐντεῦθεν.....

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκευάσθη τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ..ἐκ κατασκευαστοῦ καὶ χρησιμότη-

ἔχει ἀκόμη τὸ μονόφτερον ἄροτρον
ἐκ ὅλα τὰ κτήματα ἐκ κατασκευαστοῦ δαδερᾶ

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. ὡς... παρατιθεμένη.. εἰκὼν..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ..ἀπὸ τοῦ ἔτους 1950
3) Μηχανὴ θερισμοῦ ..ἀπὸ τοῦ... 1950.....

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) ἀπὸ τοῦ 1920

5) Μηχανή ἀλωνισμού .. ἀπὸ τοῦ 1950

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκευάζε (ἢ κατασκευάζει), τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .. ἀπὸ τοῦ 1950

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα :

ὡς ἡ εἰκὼν 1, χρησιμοποιεῖται σήμερον
ὡς ἡ εἰκὼν 2.

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. Π. ὁ ἄρ.	6.	11.
2. ὁ ταῦ ἄρ.	7.	12.
3. ὁ ν. ἰ.	8.	13.
4. ὁ γ. ὁ δ.	9.	14.
5.	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῳσιν).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνί τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφῆ-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

...τοῦ...ἰδία...ὑνί...ἐχρησιμοποιεῖτο...διὰ...

...χωματερά...καὶ...διὰ...τὰ πετρώδη,.....

...ἐδαφῶν...ἐχρησιμοποιεῖτο...τὸ...ὑνί...τοῦ
σχήματος 1.

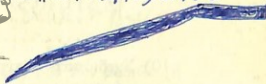

- 5) Ποίον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ..καμπυλωτά.

μὲν...ἀπὸ...

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξυλοῦ ἢ σιδήρου; ..ἐκ ξυλοῦ

χαρτοβάνα

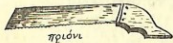

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.). Μ.Ε.

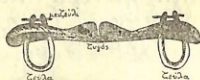
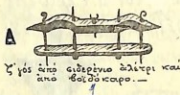
...ὁ...τα...ὡς...ἀν...ἐργα...εἶσ...ἐχίνετο...ἡ.

...ἐπισκευή...τοῦ...ἀρότρου...Μ.Ε.

Με τὰ εἰκονιζομένη κατωτέρω ἐργαλεῖα

- 8) α) Διά τὸν ἄροτρον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *ἤτοι χρησιμοποιοῦντο. βόες καὶ ἵπποι*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *Χρησιμοποιοῦνται βόες ὁ.υ.ο. ἢ ἵπποι ὁ.υ.ο.*
- 9) Διὰ τὸ ζεугάρισμα με δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *ὁ ζυγὸς ἦτο ἀναγκαῖος*

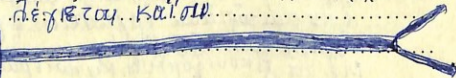
Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιξεύλια κλπ.). *Χρησιμοποιεῖται ὁ ζυγός τοῦ ὁ.π.?*

ἀρ. 1. ὁ χύματος ἔξαρτήματα ζυγοῦ 1) ξύλινος 2) ζυγός 3) κατωζυγί 4) λουρά

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *π.χ. ῥετα καὶ σιν*

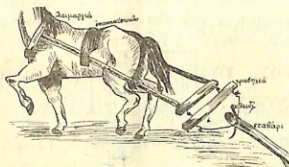

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζῶου ; *Δεν γίνεται ὄργωμα δι' ἑνὸς ζῶου.*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν, τὸ ἄροτρον.....

τὸ ἀλόγον ζεύχεται ὡς ἡ παρα-
τιθερεῖται εἰκὼν.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθειαι εἰς τὸν τόπον σας.....

Ὁ ἀγρὸς ὀργάνεται ἀπὸ τοῦ ἰδιοκτήτη.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).....

τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν γίνεται δι' εἰδί-
κοῦ δουριοῦ, τὸ ὁποῖον λένγεται καὶ αἰ.....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

κατὰ τὸ ἴδιον τρόπον.....

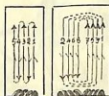
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

Ὁ γεωργὸς κατευθύνει τὰ ζευγμένα βοῦς
διὰ σχοινίου τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν
δεθῇ εἰς τὰ κέρατα.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερα) τὸ ὄργανο. Ὁργάνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

...ὁ δὲ ὄρυμα... παλαιότερον... καὶ σήμερον
γίνεται... κατ' ἐκθέαν γραμμῆν, ὡς.. π.
_{ἐκων 1}

ἡ ὀργάνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

f1

Σημειώσατε με το σημείον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη)
εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σπορίδας, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες
κ.λ.π.) ;

Η σπορά και το έρμημα γίνεται και γίνεται
μέσποριες.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρὶς (ἡ σποριά) ; μέ ἀύλακιάν ;

Ἡ σπορία χωρίζεται... μὲ... οὐδακίαν.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων
δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται
ἄροτρον ;

Δέν. ὑπάρχει τέτοια συνθήκη.

- 7) Ποιοι τρόποι ή είδη ὀργώματος (ἀροτρίσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὕνι· καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... εἰς... δὲ α.....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν

ἐγίνοντο (3) ὀργώματα κατὰ τὸν Μάρτιον
Ἰούλιον καὶ Οκτώβριον. τὸ πρῶτον ἐδέχεται
γύρισμα, τὸ δεύτερον βώλισμα καὶ τὸ
τρίτον τῆς σποράς,.....

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Δὲν καλλιεργοῦνται κηπευτικὰ.....

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρη ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Ἐν τῷ ἔτει πρὲς νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον...

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; .. δύο ὀργώματα.....

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; .. κατὰ τὴν
σπορὰν μετεχειρίζοντο τὸ δισάκι.....

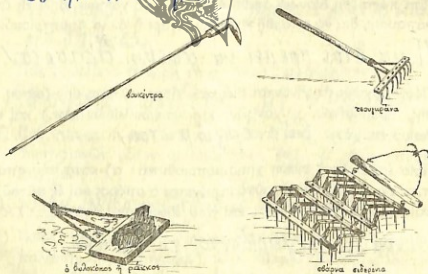
β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρη, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλει-
 ψοειδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
 τοῦ βουκέντρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; .Μ.Ε. .σ.ι.δ.η.ρ.α.υ...
 .ἑ.λ.λ.ε.ψ.ο.ε.ι.δ.ῇ...ρ.ά.β.δ.ον...ἢ...δ.ο.π.ο.ί.α...ἔ.χ.ε.ι.τ.ο.π.ο-
 .θ.ε.τ.η.θ.ῇ...εἰς...τ.ό...ἄ.κ.ρ.ον...τ.οῦ...β.ο.υ.κ.έν.τ.ρ.ον.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
 σμα, διβόλισμα); .Μ.Ε.τ.ά...τ.ο...ὄ.ρ.γ.ω.μ.α...χ.ι.ν.ε.τ.α.ι...
 .ἰ.σ.ο.ρ.έ.δ.ω.σι.ς...τ.οῦ...χ.ω.ρ.α.φ.ι.οῦ.....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα,
 τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων
 περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
 διάσματα ἢ φωτογραφίαι; (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
 διάσματά τινων ἐκ τούτων):

.Ἡ...σ.κ.α.φ.ῆ...τῶν...μ.ε.ρῶ...ν...τ.οῦ...ἀ.γ.ρ.οῦ...τ.οῦ
 .δ.εν...ἔ.χ.ε...κ.α.θ.ῆ...π.ρ.ο.σ.τ.ῆ...γ.ί.ν.ε.τ.α.ι...μ.ε...τ.ο...
 .τ.σ.α.π.ι...ἢ...κ.α.σ.μ.ά.ς.

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
 που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)
 ..Χρῆσιμοπορεῖται... ἢ... τὰ π.α. καὶ... ὁ... κασμάς
 ..ὡς... αἱ εἰκόνες 1 καὶ 2

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάττην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐκτελοῦν
 ..Δέν... βοηθεῖται... ἀπὸ... καμὲν... πρόσωπον...

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.
 ..Δέν... καλλιερχοῦνται... ὀσπρία...

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.
 ..Τὰ... ἴδια... χωράφια... τοῦ... ἀπέρχονται...
 ..μέ... δημητριακοῦ... καρπούς...

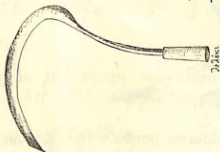
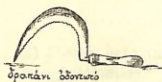
- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. ..Δέν... καλλιερχοῦνται... γεωμήλας.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερίσμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)
 ..Μ.Ε. Δρεπάνι...Κοιττερο...καὶ εἰς τὸ ἀριστε-
 ρὸ χέρι...ἐφερου...παραμάρι...ὡς...ἐκιν
 1Παραμάρι

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

Δέν εἶναι ἐν χρήσει.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Τὰ χόρτα
 τὰ, τριφύλλια ἐθερίζοντο καὶ θερίζοντο
 μὲ κόσσα. ὡς ἡ ~~πρὸ~~ κατωτέρω εἰκὼν

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....
 ..Ἡ λεπίς...τοῦ δρεπανιοῦ...ἦτο ὀδοντωτή.....
 ..μὲ κόψη.....

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ τοῦ· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....
 ..Ἡ χειρολαβὴ...ἦτο...κατεσκευασμένη.....
 ..μὲ ξύλον.....

5) Ποίος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπά-
νια κ.ά.) ..Ο...σι.ο.ηρας.....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς
χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιδῶν), ἢ τροφῶν τῶν ζώων
(τῆς ρόβης κλπ.) ..Ὡ.α..μ.ε.ν..σι.τα.ρια..ε.θε.ρι.ζ.αν.το., τ.α
Ὡ.ε..ὀ.σ.π.ρια..ε.κ.ρι.ζ.ω.ν.το......

β. Ἐθρισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ
δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέρος ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ
σίκαλις κλπ. Σ.ι.το.ς.κα.ι.κ.ρι.θ.η...15-20.π.ο.υ.το.υ.ς, ἡ
Ὡ.ε.σ.ί.κα.λι.ς..πε.ρί..το.υ.ς..ἐ.δ.ά.φ.ου.ς......

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν
μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).
Ὡ.ε.σ.τ.α.χ.ύ.α.ι.κ.ι......

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),
τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίδες,
πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους τὰ δράγματα ; ..Ὡ.ε..ο.ι..ο.ι..θε.ρι.στ.α.ν..ἀ.π.έ.θε-
.τ.α.ν...ἐ.π.ί.το.ῦ...ἐ.δ.ά.φ.ου.ς...τ.ί.ς..χ.ε.ρι.έ.ς......

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.
Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα
τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφα-
λαι τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ δια-
σταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) Ὡ.ε..χ.ε.ρι.έ.ς.ε.τ.ο.
.π.ο.θ.ε.το.ῦ.ν.το..5...κα.ί...α.ί..κε.φα.λά.ι.τ.ῶ.ν...
.α.τ.α.χ.ύ.α.ν...ε.ὑ.ρί.σ.κ.α.ν.το.ι..εἰ.ς..τ.ὴ.ν..α.ὐ.τ.ὴ.ν.
..κα.τ.ε.ὑ.θ.ν.ο.υ.σ.ιν......

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ... ΠΕΡΙΣΤΕΡΕΣ. ΟΙ. ΑΙ. Χ. ΚΑΙ. ΛΙΕΣ

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τρόπων καὶ ποίων ; Ε. ΘΕΡΙΣΤΩΝ
... ἄν. ὄρες. . . καὶ . . . γυναῖκες,

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ἐξκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθεσάτε με τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ονοματολογίαν)

... Ο.Ι. ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ. Ε. ΘΕΡΙΣΤΩΝ. ΜΑΝ. ΟΙ. ΤΑ
... ΚΤΗΜΑΤΑ. ΤΟΥ. ΕΚΤΟΣ. ΕΙΣΑΧΙΣΤΩΝ. ΟΙ.
... ΟΠΟΙΟΙ. ΕΠΑΡΚΕΙΑΝ. ΘΕΡΙΣΤΑΙΕΣ. ΗΜΕΙΒΑΝ
... ΝΤΟ. 100. ΔΡΧ. ΜΕΤΑ. ΦΑΓΗΤΩΝ.

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση, των) ;

... ΚΑΙ. ΟΙ. ἄν. ὄρες. καὶ. ΟΙ. γυναῖκες. ἔφε-
... ραν. εἰς. τὴν. ἀριστερά. χεῖρα. περιεβάλ-
... ριαν. ΟΙ. ἄν. ὄρες. ἔφερον. εἰς. τὴν. μέσην.
... των. . . ΣΟΚΥΑΡΕ. ΜΑΛΛΙΝ. Ο.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ὁ θερισμός ἐγίνετο ἀπὸς τὰς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, ἐκτὸς τρίτης.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Ἐτραγουδοῦσα ν. διάφορα τραγούδια.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον ἢ ἐν ὀνόματι ἐθιμοῦ κατὰ τὸν θερισμὸν.....

θερισμὸν.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ὁ δεμάτιασμα ἐγίνετο ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν.....

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χειρές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

...δ.α...δεμάτια...ἐδένοντο...ἀπὸ...τοῦ...
 ...δέτην...ἐδένοντο...μὲ...καλαμάτι...
 ...β.ικ.α.λ.ε.ω.ς.β.ρ.ε.χ.μ.έν.η.ς.κατὰ...τὸ...δέσι-
 ...μου...τῶν...δεματιῶν...ἐχρησιμο.ποιεῖτο
 ...ἐν...ἐργασίᾳ...τοῦ...ἐλ.ε.χ.ε.το.α.τ.ή.ρ.η.ς.
 ...ὡ.ς...ἡ...εἰ.κ.ὼν...1.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

...τ.α...δεμάτια...συνεκεντρώνοντο...εἰς
 ...ὠ.ρ.ι.σ.μ.έν.ον...μέ.ρ.ος...καὶ...ἐ.χ.ί.ν.α.το.
 ...θ.ή.μ.ω.ν.ι.α...(-καυρ.τ.ή.ν.ι.),.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Ἡ...καλλιέργεια...ἔρχεται...ἀπὸ...τῶν...
1922...Ἡ...σπορά...γίνεται...κατὰ...τὸν...
Ἀπρίλιον.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμῆλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν...
Ἡ...ἐξαγωγή...τῶν...γεωμῆλων...
...ἔγινετο...καὶ...γίνεται...μὲ...ἄροτρον.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....
Ἐσυνηθίζετο καὶ...συνεθίζεται...ἡ διατροφή...ζώων...μὲ...σανόν...διὰ...σπορὰν...ἐθερίζετο...μέτ'...τῶν...κόσων...Ἡ...φύλαξις...ἐγένετο...εἰς...τὸν...ἀχυρῶνα.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). Ὁ...σανὸς...ἐθερίζετο...μὲ...κόσσαν...
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) . . . Κατά . . . τὴν . . . Σήραν . . .
 ἔχρησιμοποίησαν . . . ξέλινα . . . καὶ . . . σιδηρὰ
 δίκρανία . . . καὶ . . . νταρακές . . .

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἄλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

..Μετεφέροντο . . . εἰς . . . τὰ . . . ἀλώνια . . .

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἄλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως . . .

συνκεντρώσεως. ἔδειξετο ἀλώνια, οἱ θνη-
 μενιές. εἶχον ὅχημα κυλινδρικοῦ ἢ ὀρθογ-
 νίου παραλλήλογραμμοῦ.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν ἄλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἄλωνι; Ὑπῆρχεν . . .

..καθ'εν . . . ἀ . . . ἄλωνι . . .

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; . . .

..τὸ . . . ἀλώνι . . . ἐκατασκευάζετο . . . ἔξω . . .
 ..τοῦ . . . χωρίου . . .

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

..β.δ...ἀλωνι...ἀν.ῆ.κε...εἰς.μίαν.οἰκογένειαν

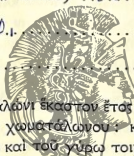
- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

ἀρχεται.ἀπὸ.20-7...ἕ.ως.15-8.....

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) ..β.δ...ἀλωνι...ἢ.τ.δ.

..χωματάλωνο..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) ...β.δ...ἀλωνι...ἐκαθαρίζετο.ἀπὸ

τῶν...χάρτα...καὶ...ἐπαλείφετο...διὰ...μείγμα-
τος...πηλοῦ...καὶ...κόπρου...βοῶν...καὶ...
ἀχύρων...

- 9) Ἡ ὥς ἂνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Ἡ...ἐναρξις...ἐχίνετο...ἡ.μέραν.Δευτέραν.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

Ἡ τοποθέτησις τῶν σταχύνων ἐκτελε-
σθὲν τοὺς σταχείς πρὸς τὸ ἐπ' αὐτῶν κείρας καὶ
χύρωθεν τοῦ ἀλῶνισμοῦ πρὸς τὸν ἄλῶνισμόν
θεὺ παραθεμεύει κῶν

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλῶνισμα τῶν σταχύνων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ίσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

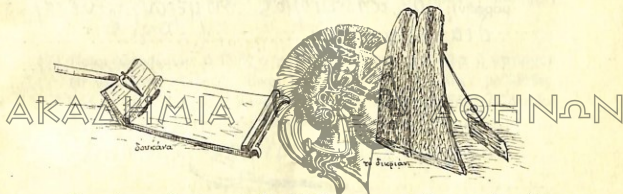
α) Ἀλῶνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύνων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλῶ-
νισμοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηχερός,
στρούλουρας, δουκάκη, βουκάκη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου εξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

τὸ ἀλῶνισμα ἐκτελεσθὲν διὰ τῶν κῶν
πραγματοποιεῖται ὑπὸ περιφερομένων ζῶων

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλῶνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλῶν-
ισμὸν μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειᾶς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλῶνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλῶνισμοῦ. Τὰ ἀλῶνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειᾶς περὶ τὸν
λαιμὸν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλῶνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....
 ..Σήμερα...ὁ ἀλωνισμὸς γίνεται...διὰ...
 ..θερὶ σταλινιστικῶν...σχεκροτημάτων...

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἑλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυμένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

Παραδείκτεον...κατὰ...τὸν ἀλωνισμόν...
 ..ἔχρησιμα ποιεῖται...ἡ δουκάννα,.....

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;.....

Ἀπὸ τῆς πρῶτης καὶ διακόπτεται τὸ
ἀπόγευμα.....

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δογκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν);

ὁ ἀλωνισμὸς σήμερον γίνεται
διὰ μηχανῶν.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουσι τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα-τοὺς ἀκό-
τους στάχους ;

κατὰ διάρκειαν τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ ὁ γεωργὸς ἐρρίπτει τοὺς στάχους
πρὸς τὸ κέντρον.....

- 14) Ὅτε ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ἡ τοῦ ἐν χρήσει ἢ φ' κέντρα ἢ ὁποῖα εἶχε
μῆκος 2 μ. Ἡ τοῦ ξύλου ἐκ πεποκαρμῶν
κενδρικοῦ καὶ εἰς τὸ ἕνα ἄκρον εἶχε
ἕνα καρφί τοῦ 22 ὀπτοῦ ἐπὶ ἑξέτο
κεντρὶς, 25 αἰ εἰκόνας 4 καὶ 2

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν Ἡ... ἔρχατο... ἐλέγετο...
ἀλωνισμός... καὶ... ἐγένετο... μία στρώσις...
τὴν... ἡμέραν...

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)
... μάλαμα...

- 17) Ποιοὶ ἡλωνίζουσιν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἡλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἡλωνιστοὶ καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχον βόδια ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἡλωνισμόν
Ἡλωνιστὲ... ὁ ἴδιος ὁ γεωργός...

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἡλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).
Μὲ... τὸ παύγμα... τῶν δούλων...

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.)... ἢ... χρ. κ. τ. τοῦ κοπάνου
ἔχ. υ. ε. το. εἰς... τα... ὁσ. π. ρ. α. ὡς... ἢ... εἰ. κ. ὡν
1.

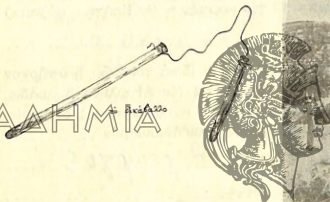
κοπάνος στρογγύλος

1

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπᾶν μετὰ ῥυθμὸν διημετριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
 τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
 ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
 Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
 παραγωγῶν ; τὸ κοπάνισμα ἐγίνετο... ὑπὸ...
... τῶν μελῶν... τῆς οἰκογενείας...

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
 στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συμπατριεὺς κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικριγιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.
ἐλέγοντο ἀλώνει καὶ ἐμαζεύουτο μετὰ τὸν αὐρην καὶ τὰ δικριάνια ὡς ἡ εἰκὼν
1.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

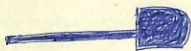
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

...ὁ σχηματίζομενος σωρός εἶχε σχῆμα ἐπίμηκες,.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφῆσατε τοῦτο.....

...ὁ ἀνέμισμα ἐγένετο μὲ τὸν λιχνῶ-
...ζῆραως...ἢ...εἰκὼν...1.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

...Ἐλόχνησε ὁ ἄνδρας ἢ γυναῖκα.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

...ὁ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων
...ἔρριπαντο...κότσικα, τὰ ὅποια ἀλώ-
...νιδουτο...μὲ...τὸ δεύτερον ἀλώνι...1.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ξεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

Ἡ Συστάς τῶν Σάων ἐγίνετο κατὰ
 τὸν Ἰδίου τρόπον

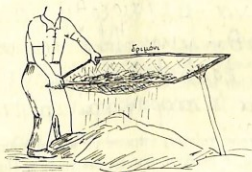
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνέμισματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Ἡ Διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ χονδρὰ
 τεμάχια τῶν σταχυῶν ἐγίνετο διὰ
 τοῦ σαρῶθρον αἰς ἧς εἰκὼν 1

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρῶθρον, ἡ δὲ ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφορῶν μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

... Ἐξίνετο... ἢ... διαπαρή... με' το' δισκόνι

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι); Ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ.

... ὁ σωρὸς... ἐπαρξέτο με' το' δισκόνι
... σ. τῆρι... καὶ... ἐπαρξέτο... εἰς τὴν κορυφὴν
... ὁ σωρὸς...

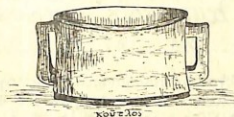
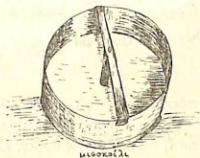
- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

... Προταῦ... νὰ... μεταφερθῇ... ὁ σωρὸς... εἰς
... τὴν... ἀποθήκην... με' το'... σ. τῆρι...
... νέας... ἐσοδείας... ἐδυμῶνετο... ψωμί...
... εἰς... σχῆμα... σ. ταυρῶν... καὶ... ἐρίπτετο... εἰς... τὴν
... ἀποθήκην...

- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλωνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἄλωνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).

Εἰς τὸ ἀλώνι
κατεβάλλετο... ἡ δεκάτη... ἡ δεκάτη... κατε-
βάλλετο... μ.ε... τὰ... σ.υ.ν.ί.κ.ι... α.ς... π... εἰκὼν 1

1

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,
δ) τὸ ἀλωσιότικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρῇσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημοτριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν).

κατεβάλλετο... τὸ παπαδιάτικο
καὶ... τὰ... ἀλωσιότικα... μ.ε... τὰ... σ.υ.ν.ί.κ.ι...

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας)

ἡ παραγωγή... ἀπ.ε.θ.η.κευ.ε.το.
...εἰς... τὰ... ἀμπάρια...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ... τὸ... ἀ. χυρὸ... θηπεθ...
 .. κ. εῤ. εἶτα... εἰς... τὸν... ἀ. χυρῶ... να... ἡ... δ. ποιῶ...
 εἰδρίσκετο... ἐν τὸς... ταῦ... χωρίου... ..

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

.. ἡ... διαλογὴ... τοῦ... σπόρου... ἐγίνετο...
 .. ἀπὸ... ταύς... κατὰ... ζέρους... στά... χεις... ..

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύνων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

.. κατὰ... τὸ... ἀ. εἰσ. μα... π. δ. ἔχ. μα... ἀπὸ... κα... δ. οὺς...
 δ. τὰ... χεις... ἐκρεμάτο... εἰς... τὸ... εἰκονοστάσιον... ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .. ἡ πλεκτὴ... εἰς...
 τὸ... δ. ταχύν... καὶ... ἐν... δ. εἶτα... χ. ι. α... χ. α. ρ. ι. μ. ε. χ...
 τῶν... νέας... παρα... χ. ι. α... ..

Δ'. ΕΘΝΙΑ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

... φ. ω. τ. τ. ε. s... ἀ. ν. ἀ. θ. ο. ν. τ. α. i... τ. α. ν. 23 Ἰ. ο. ν. ἰ. ο. ν...
 (Κληδόνου)... ..

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ..

.. κατὰ... ταῖς... θ. ρ. α. ὑ. ο. ν. α. i... ὥ. ρ. α. s... καὶ... εἰς...
 .. τῶν... π. δ. σ. τ. ε. s... τοῦ... χ. α. ρ. ι. ο. ν... ..

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

Ἐλέγετο... φανός.....

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;...

τῶν πυράν... ἀνάπτουν... παιδιὰ.....

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος;.....

τῶν συλλογῶν... τῶν ξύλων... κλέπτουν...
τὰ παιδιὰ.....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ἡ... συγκέντρωσις... γίνεται... μὲ... τὰ χέρια.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορταὶ, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα... Χορεύου... καὶ πη-

δοῦν... γύρω... ἀπὸ... τῆς φωτιάς.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Ἐχόν... τὸ... ἔθιμον... νὰ... πηδοῦν...
ὑπέρανω... τῆς... φωτιάς.....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . .

.....
.....
.....
.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) . . .

? Ἐκαίετο... ἢ... ὁμοίωμα.

.....
.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σα

.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ